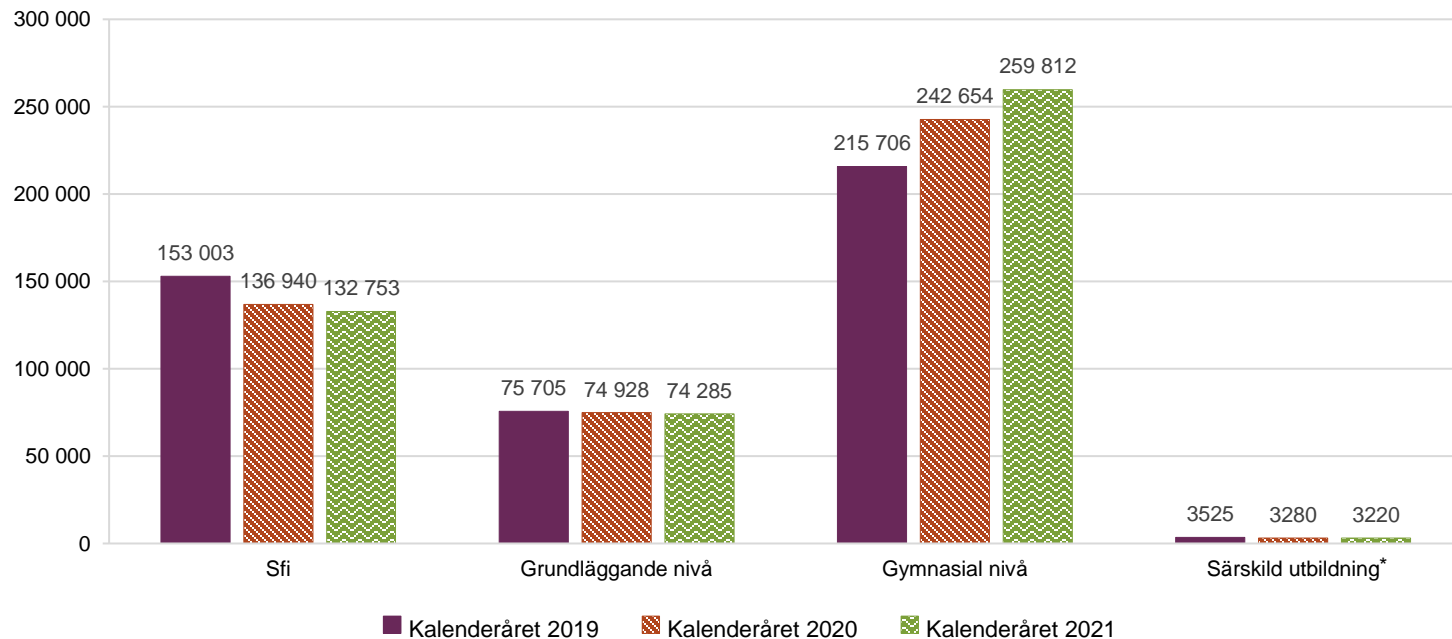

Aktuellt från Skolverket

ViS-konferens, 10 oktober 2022

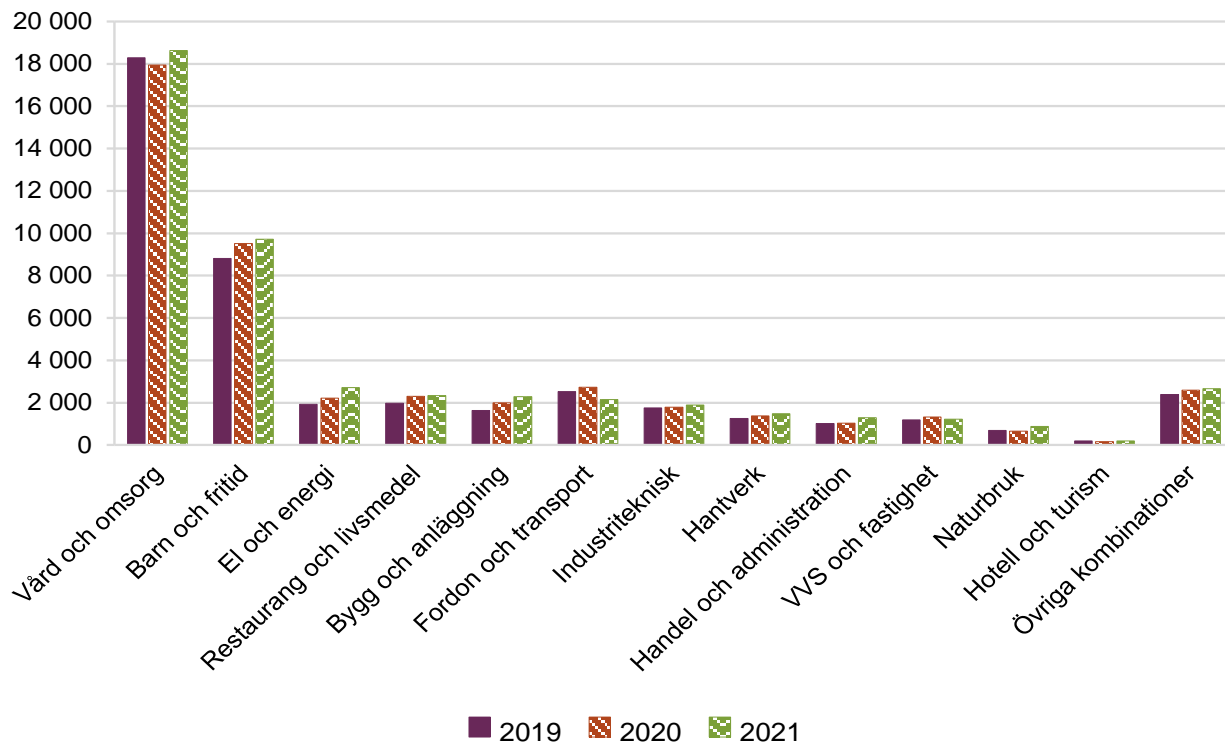
Skolverket

Elever i komvux 2019–2021

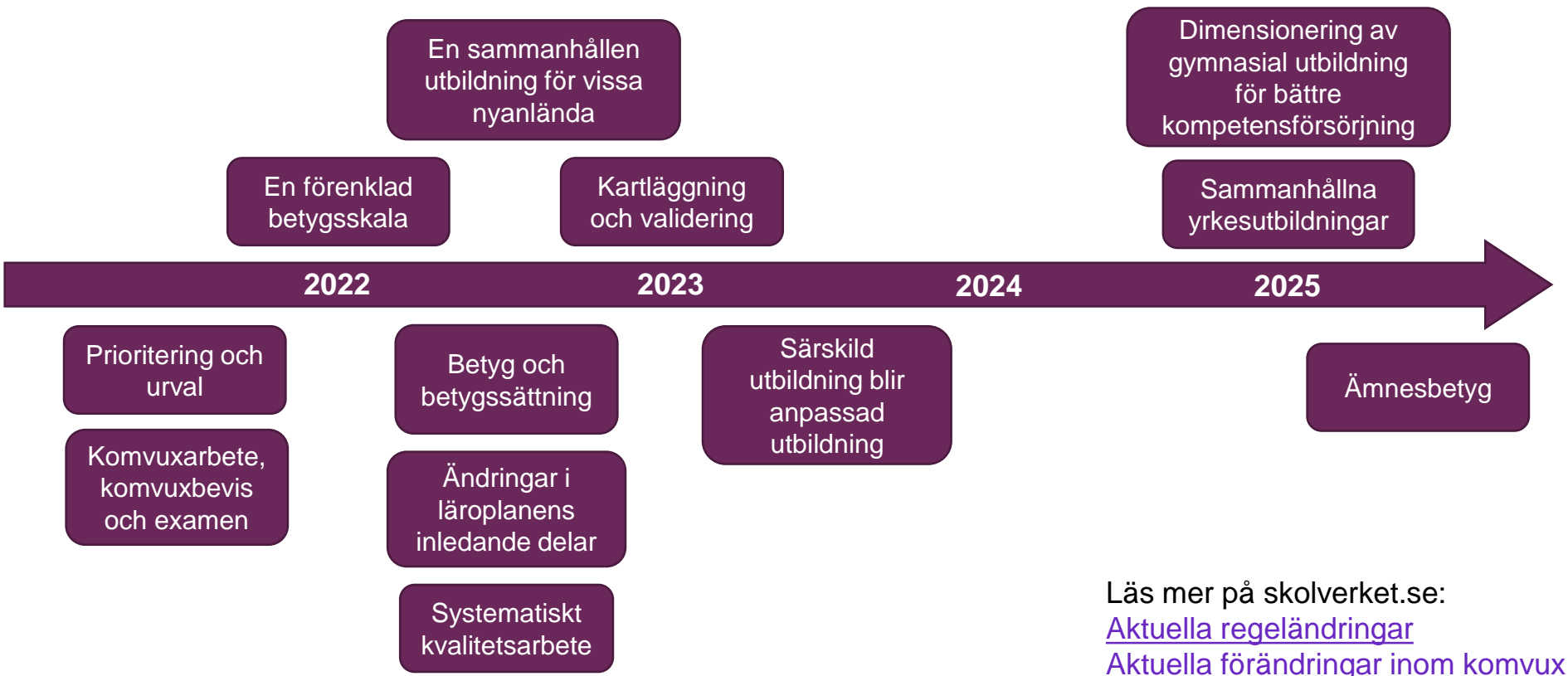

*Mätningen för komvux som särskild utbildning sker enbart under en mätvecka i oktober till skillnad från övriga skolformsdelar som visar alla elever som läst under hela året.

Yrkesinriktningar 2019–2021

Aktuella förändringar för komvux

Läs mer på skolverket.se:
[Aktuella regeländringar](#)
[Aktuella förändringar inom komvux](#)

Dimensionering av gymnasial utbildning för bättre kompetensförsörjning

- Arbetsmarknadens behov ska få betydelse vid planering och dimensionering av vissa utbildningar inom gymnasieskolan och komvux
- Kommunerna ska samverka om planering, dimensionering och erbjudande av utbildningar i ett *primärt samverkansområde*
- Det ska vara möjligt att fritt söka till yrkesutbildningar inom komvux i samverkansområdet
- Sammanhållna yrkesutbildningar och krav på apl regleras i skollagen
- Nya bestämmelser ska tillämpas på utbildningar som påbörjas 2025

Regionala planeringsunderlag

- Skolverket ska ta fram regionala planeringsunderlag för alla län
- Planeringsunderlagen ska ge huvudmännen bättre planeringsförutsättningar
- Målet är ett bredare utbud av utbildningar som möter både elevers efterfrågan och samhällets kompetensbehov

Vård och omsorg

Oökande brist på arbetskraft på kort sikt
Enligt SCB:s nationella arbetskraftsundersökningsundersökning har andelen arbetsgivare som uppger att det råder brist på både yrkesutbildade och yrkeserfarna med gymnasial utbildning ökat sedan 2017. Andelen som och omsorgsutbildning minskat sedan 2017. Andelen som yrkesutbildade har minskat från 60 procent till 50 procent år 2026. Det är även en minskade prognos till 20 procent år 2026. Det är även en minskade prognos till 20 procent år 2026. Det är även en minskade prognos till 20 procent år 2026.

Prognos 2022	Prognos 2026
Vård Mycket liten konkurrens om jobben	Mycket liten konkurrens om jobben
Undersköterska Korkeurs om jobben	Liten konkurrens om jobben
Vårdbesökare Mycket liten konkurrens om jobben	Mycket liten konkurrens om jobben
Skötare Liten konkurrens om jobben	Liten konkurrens om jobben
Personlig assistent Liten konkurrens om jobben	Liten konkurrens om jobben

God etablering bland avlygslever från gymnasieskolan och konvux

Ungdomar som har läst vård- och omsorgsprogrammet i gymnasieskolan eller konvux har en lägre risk för arbetslöshet jämfört med ungdomar som har läst vård- och omsorgsprogrammet i grundskolan. Andelen utveckling etablerade på arbetsmarknaden minskar för alla elever som avslutar från ett yrkesprogram. Andelen utveckling etablerade på arbetsmarknaden minskar för alla elever som avslutar från ett yrkesprogram. Utöver de avlygslever som etableras i gymnasiet är det 15 procent som arbetar i Södemmanland i riket i gymnasiet. Utöver de avlygslever som etableras i gymnasiet är det 15 procent som arbetar i Södemmanland i riket i gymnasiet. Utöver de avlygslever som etableras i gymnasiet är det 15 procent som arbetar i Södemmanland i riket i gymnasiet.

Kraftigt ökad efterfrågan på utbildning inom vård och omsorg

SCB prognostiserar att efterfrågan på utbildning inom vård och omsorg på gymnasial nivå kommer att öka med cirka 45 procent från till år 2025. Den ökade efterfrågan beror på att det ökar äldreomsorgs- och vårdbehov kopplat till den åldrande befolkningen, dels på en förväntad ökning av utbildningskraven i vård och omsorgsyrket och dels på en förväntad ökning av utbildningskraven i vård och omsorgsyrket och dels på en förväntad ökning av utbildningskraven i vård och omsorgsyrket.

Samhällets yrkesutbildning i fokus

Alternativ	Procent
RI Yrkesutbildning 20 %	20 %
RI Yrkesutbildning 17 %	17 %
RI Yrkesutbildning 15 %	15 %
RI Yrkesutbildning 7 %	7 %
RI Yrkesutbildning 5 %	5 %
RI Yrkesutbildning 4 %	4 %

Husbyggnad den dominerande inriktningen

Enligt SCB:s nationella arbetskraftsundersökningsundersökning är husbyggnad den dominerande inriktningen i yrkesutbildningen för elever som läser bygg- och anläggningsprogrammet eller yrkesutbildningsprogrammet i gymnasiet eller konvux. Eleverna har läst på ungefär samma nivåer under de senaste tre åren, med en viss ökning år 2020/21. Husbyggnad är den dominerande inriktningen i yrkesutbildningen för elever som läser bygg- och anläggningsprogrammet eller yrkesutbildningsprogrammet i gymnasiet eller konvux.

Insatser för att stärka kompetensförsörjningen

- Arbetet med planeringsunderlagen behöver ses i ett brett perspektiv, kompletteras och stärkas med andra insatser
- Det krävs insatser för att informera och påverka utbildningsval
- Fortsatta insatser behövs också för att stärka utbildningarnas kvalitet och förbättra lärarförsörjningen
- Arbetsgivarparterna behöver verka för att göra sina yrkesområden attraktiva och tillhandahålla apl-platser

Bättre förutsättningar för elever att välja

- Nationellt informationssystem för skolväsendet
- SUSA-navet – en digital infrastruktur
- [Utbildningsguiden](#) – fyra blir en
  - Ökad kunskap om studie och yrkesval
  - Stöd till studie- och yrkesvägledning
  - Utbud av utbildningar

Ändringar i läroplanernas inledande delar

- Började gälla den 1 juli 2022
- Sexualitet, samtycke och relationer
- Jämställdhet
- Motverka hedersrelaterat våld
- Annat värdegrundsarbete
- Läs mer på skolverket.se:

[Nytt i läroplanernas inledande delar 2022](#)

[Motverka hedersrelaterat våld och förtryck inom komvux](#)

[Digital konferens om aktivt arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck inom komvux](#)

Nya bestämmelser om betyg och betygssättning

- Började gälla den 1 juli 2022
- Namnbyte – från kunskapskrav till betygskriterier
- Ny princip för betygssättning – sammantagen bedömning
- Läs mer på skolverket.se:

[Nya allmänna råd om betyg och prövning](#)

[Ny princip för betygssättning](#)

Ämnesbetyg

Ämnesbetyg ersätter kursbetyg i gymnasial utbildning från 1 juli 2025

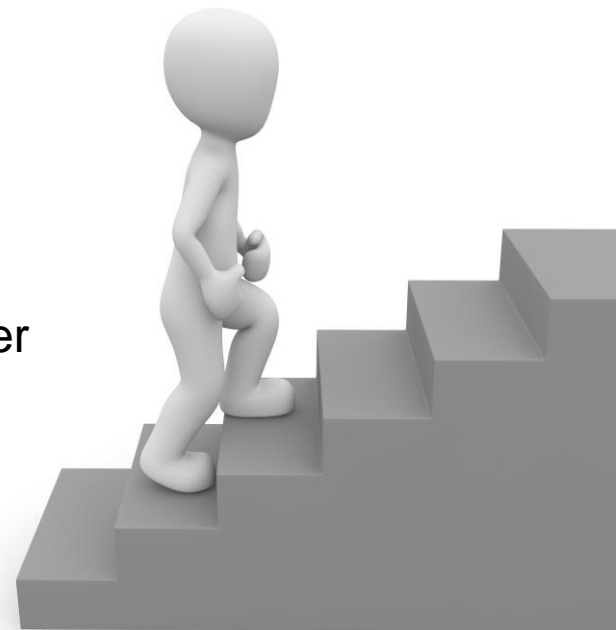
Omfattar de fyra skolformerna/skolformsdelarna gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, komvux på gymnasial nivå och komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå

Syftet med ämnesbetyg är att

- eleven ska få längre tid för att hinna fördjupa sig i ett ämne innan det slutgiltiga betyget sätts
- betyget bättre än idag ska återspegla vad eleverna kan i slutet av ämnet
- läraren ges bättre möjligheter att bedriva undervisning långsiktigt och utifrån en helhetssyn

Betygen ska stödja ett fördjupat lärande

- Det behöver gå att följa progressionen i ämnet
- I en ämnesutformad utbildning kommer elever att läsa en eller flera nivåer i ett ämne
- Tydlig koppling och progression vad gäller innehåll mellan nivåerna
- Betygskriterierna behöver därför gälla för samtliga nivåer i ämnet
- Progressionen kommer synas i ämnets syfte och centrala innehåll
- Ämnesbetyget som sätts efter en nivå kommer att ersätta betyget från föregående nivå

Hur påverkas komvux av ämnesbetyg?

- Utbildningen ska fortsatt utgå ifrån den enskilde elevens behov och förutsättningar och mål – flexibiliteten kvarstår
- Man ska kunna läsa en eller flera nivåer inom ett ämne
- Studier i ett ämne ska kunna påbörjas på olika nivåer
- Delnivåer (nuvarande delkurser) behöver även fortsättningsvis regleras i förordning om vuxenutbildning
- Det kommer fortsatt vara möjligt att genomföra prövning inom komvux
- Prövning av äldre kursbetyg möjlig fram t.o.m. 30 juni 2030
- Examen för elever som studerat i det tidigare kurssystemet (blandbetyg)
- Relationen mellan äldre kurser och nya ämnen och ämnesnivåer
- Yrkespaketen kommer anpassas efter de nya ämnena

Skolverkets arbete med ämnesbetyg

Remiss 1 om ämnesbetyg är slutförd och den första delen i uppdraget redovisat till regeringen 16 september 2022:

- 9 ämnesplaner i de gymnasiegemensamma ämnena
- 19 examensmål för gymnasieskolan
- 9 programmål för gymnasiesärskolan
- 18 programstrukturer för gymnasieskolan
- 9 programstrukturer för gymnasiesärskolan
- Konsekvensutredning

Vissa förslag som remitterades krävde riksdagsbeslut

Läs mer: [Införandet av ämnesbetyg – Redovisning av uppdrag om införandet av ämnesbetyg](#)

Skolverkets arbete med ämnesbetyg – var befinner vi oss nu?

Kvalitetssäkring av 600
ämnesplaner

Konsekvensutredningar
skrivs

Remiss 2
23 jan–23 mars 2023

Läs mer på skolverket.se: [Ämnesbetyg och ny princip för betygssättning inom komvux](#)

Översyn av vissa kursplaner inom komvux

- Omfattar
  - Komvux som särskild utbildning på grundläggande nivå
  - Komvux på grundläggande nivå
  - Komvux i sfi
- Syfte
  - Se över innehåll, omfattning osv. av nuvarande kurser
  - Undersöka behov av andra/nya kurser
- Samtliga kurser ska även fortsättningsvis kunna användas i kombination och flexibelt med kurser inom komvux samtliga skolformsdelar, inklusive komvux på gymnasial nivå
- Behovsanalysen planeras att vara klar juni 2023. Därefter fattas beslut om ett eventuellt genomförande av de åtgärder som framkommer i behovsanalysen

Införandet av digitala nationella prov (DNP)

Mer likvärdig och rättvis bedömning och betygssättning
Arbetstiden med nationella prov minskar för lärare och skolpersonal

Komvux på gymnasial nivå, från hösten 2025 (preliminärt)
Inga beslut fattade gällande sfi

Skolverket har tagit fram ett förslag för hur central rättning kan införas och hur en möjlig organisation för detta skulle kunna se ut. Regeringen fattar beslut

Digitala nationella prov (DNP)

Läs mer och följ arbetet på skolverket.se:

- [Digitala nationella prov](#)
- [Information till rektor](#)
- [Information till lärare](#)
- Ta gärna del av filmserien [Kort om DNP](#)
  - Där finns bland annat filmen [En första inblick i provplattformen Assessment Master](#)
- [Webbinarier om DNP](#)

Inledande kartläggning och validering

- Lagändringar gäller från 1 januari 2023
- Hemkommunen är skyldig att se till att en presumtiv elev på komvux erbjuds en **inledande kartläggning** av individens kunnande
- Den inledande kartläggningen kan bidra till:
  - en mer realistisk studieplanering
  - att felaktiga val kan undvikas
  - ett underlag att avgöra om en sökande är behörig att delta i en sökt utbildning

Inledande kartläggning och validering

- Huvudmannen blir skyldig att se till att en elev erbjuds **validering** om eleven behöver det
- Det förtydligas att validering avser en strukturerad process som innehåller **en fördjupad kartläggning** och **en bedömning** som syftar till ett erkännande av en persons kunnande, oberoende av hur det förvärvats
- Det förtydligas vilken **dokumentation** som individen har rätt till efter en validering

Vad gör Skolverket under hösten gällande kartläggning och validering?

- Ny information på webben om regeländringarna på skolverket.se: [Nya regler om kartläggning och validering inom komvux](#)
- Uppdatering och utveckling av:
  - webbsidor med stöd för lärare och syv
  - webbsida med stöd för huvudman/rektor
  - kartläggningsverktyget för yrkeskunskaper på gymnasial nivå
- 15 november: [Webbinarium för att stödja och organisera kartläggning och validering](#)
- [Statsbidrag för kartläggning och validering 2023](#)

Fler nya regeländringar...

Från den 1 augusti 2022 gäller:

- Huvudmannens ansvar för **systematiskt kvalitetsarbete** förtydligas. Utöver att planera, följa upp och utveckla utbildningen ska huvudmannen även analysera orsakerna till de resultat som kommer fram vid uppföljningen av verksamheten. De insatser som genomförs för att utveckla utbildningen ska utgå från den analysen
- Skärpta krav på huvudmannens **klagomålshantering**
- Ändrade bestämmelser om **trygghet och studiero**

Läs mer på skolverket.se: [Aktuella regeländringar på skolverket.se](https://www.skolverket.se/aktuella-regeländringar)

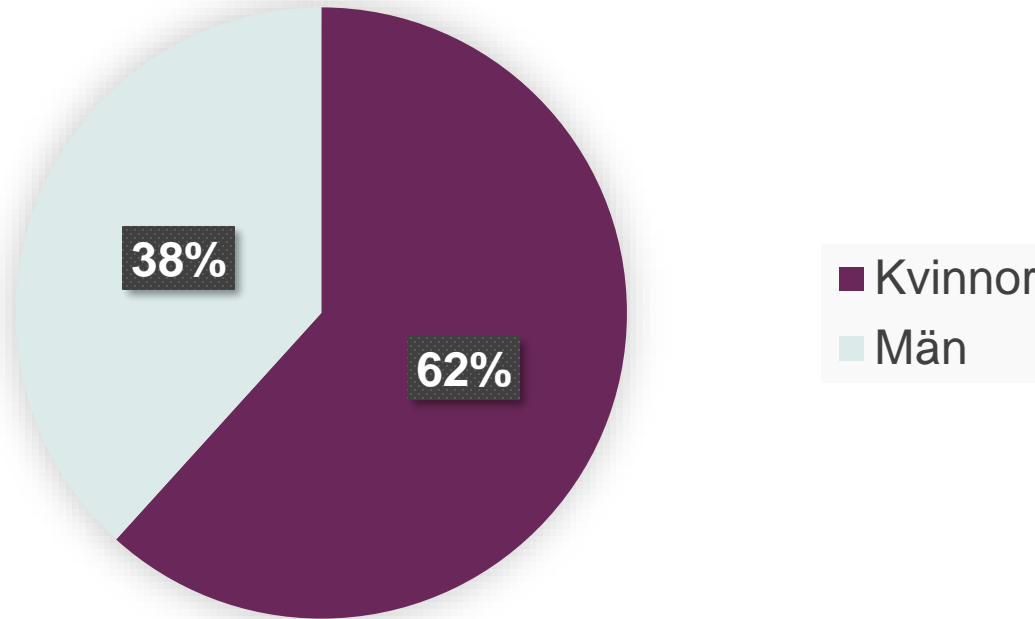
En sammanhållen utbildning för nyanlända med utbildningsplikt i etableringsprogrammet

- Regleringen om sammanhållen utbildning för nyanlända med utbildningsplikt trädde ikraft **den 1 augusti 2022**

*Skollagen 20 kap 3a §, 4a §, 33a § och 33 b §
Förordningen om vuxenutbildning 2 kap. § 24*

- **Utbildningsplikten** trädde ikraft 1 januari 2018 i samband med det nya regelverket för nyanländas etablering

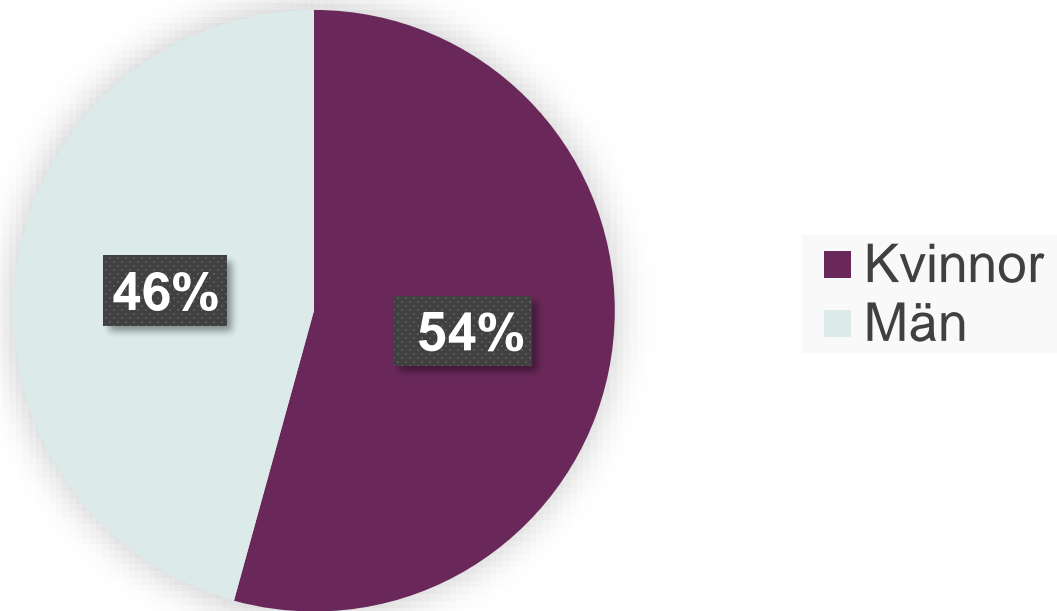
4 524 individer omfattas av utbildningsplikt September 2022

Källa: Arbetsförmedlingen

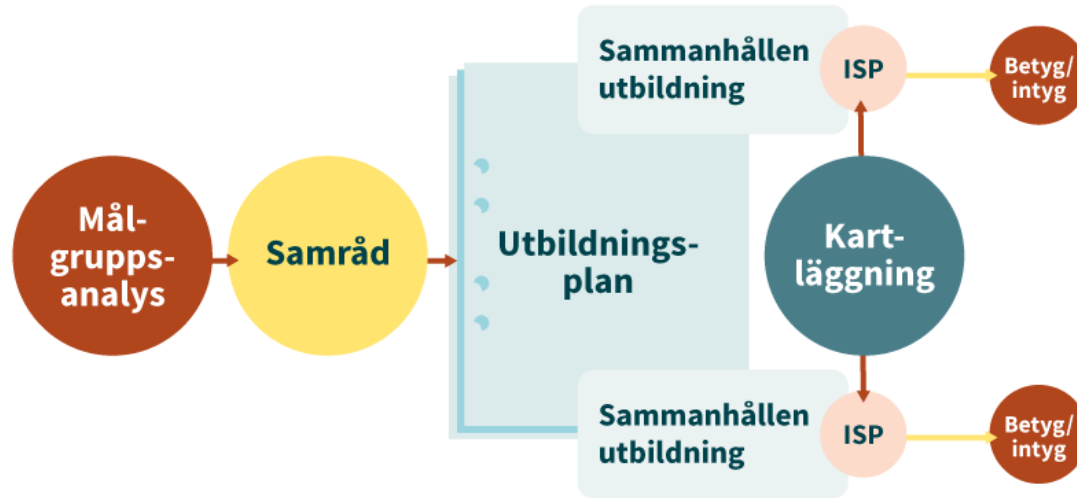

**54 836 kortutbildade individer inom ramprogram
ETP/JOB som inte omfattas av utbildningsplikt
September 2022**

Källa: Arbetsförmedlingen

Sammanhållen utbildning – från målgruppsanalys till individuell studieplan

Utbildningsplanen

- Hemkommunen ska fastställa ett innehåll med kurser som är anpassade efter målgruppens behov
- Olika *paket* med ett urval av kurser som anpassas efter de personer som ingår i gruppen. Orienteringskurser, kurser på grundläggande och gymnasial nivå samt sfi och sva
- Utbildningsplanen är inte tidsatt men utgångspunkten är att den sträcker sig så att etableringstiden utnyttjas för att i strukturerad form komma så långt som möjligt

23 timmar undervisning

En sammanhållen utbildning på minst 23 timmar undervisning i genomsnitt per vecka under en 4-veckorsperiod

Undervisning (enligt skollagen) – *sådana målstyrda processer som under ledning av lärare eller förskollärare syftar till utveckling och lärande genom inhämtande och utvecklande av kunskaper och värden*

Samhällsorienteringen och läs- och skrivundervisningen är inte inräknad i de 23 timmarna

Utöver de 23 timmarna ska tillfälle till mängdträning och självstudier kunna ges men även andra aktiviteter som anses lämpliga

Kombinationsutbildningar Sfi

Projekt med finansiering från Europeiska socialfonden (ESF)

Projektets nationella målsättningar:

- På nationell nivå identifiera viktiga faktorer vid planering, organisering och genomförande av kombinationsutbildningar
- Ge rekommendationer på strategisk och operativ nivå kring planering, organisering och genomförande av kombinationsutbildningar

Läs mer på skolverket.se: [Skolverkets projekt Kombinationsutbildning sfi](https://skolverket.se/utbildning-och-foerhallsanden/utbildningsomraden/utbildningsmetoder/kombinationsutbildning-sfi)

Kombinationsutbildningar Sfi

Projektets arbetssätt

Ett projekt i två delar

- Del 1: Nationell och regional kartläggning (2020–2022)
- Del 2: Utbildning och fördjupad kartläggning (2022–2023)

Kombinationsutbildningar Sfi

Deltagande regioner och lärosäten kopplade till projektet

Regioner

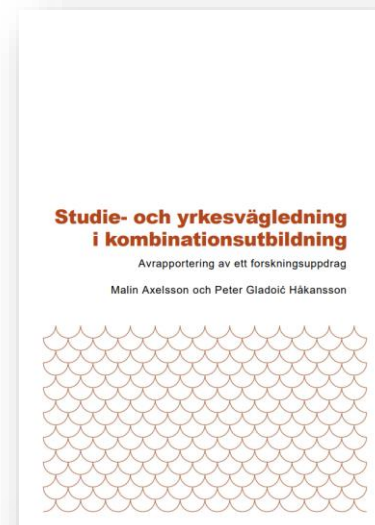
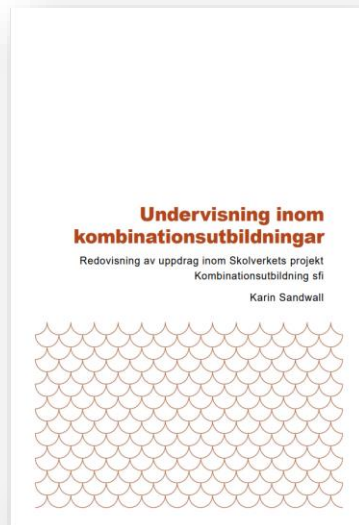
- Region Västerbotten
- Region Gävleborg
- Region Uppsala
- Region Västra Götaland
- Region Skåne

Lärosäten

- Stockholms universitet, Nationellt Centrum för svenska som andraspråk
- Linköpings universitet, Avdelningen för pedagogik och vuxnas lärande
- Malmö universitet, Institutionen församhälle, kultur och identitet

Kombinationsutbildningar Sfi

Publicerade rapporter från del 1 av projektet

Klicka på respektive bild för att komma till rapporterna

Stöd och information

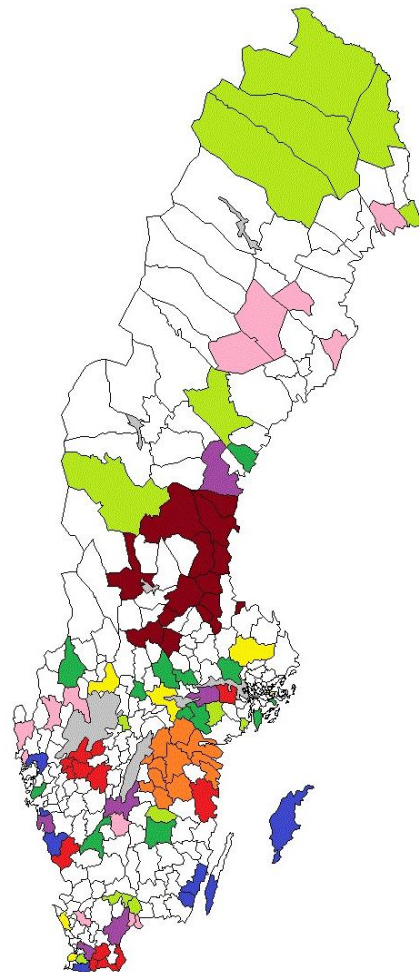
Läs mer på skolverket.se:

- [Sammanhållen utbildning för nyanlända vuxna](#)
- [Utbildningsplan för sammanhållen utbildning för nyanlända vuxna](#)
- [Utbildning för nyanlända vuxna](#)
- [Organisera och genomföra kombinationsutbildningar inom komvux](#)
- [Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt i vuxenutbildningen](#)
- [Webbseminarium 18 november: Lärande exempel om studie- och yrkesvägledning inom kombinationsutbildningar](#)

Nätverk SKA-arbetet i komvux

– nyanlända och flerspråkiga elever

- Totalt nio nätverk 2022 (representanter för 74 huvudmän)
  - ✓ Högskolan i Halmstad – rosa
  - ✓ Göteborgs universitet – grön
  - ✓ Malmö/Lunds universitet nätverk 1 – gul
  - ✓ Malmö/Lunds universitet nätverk 2 – lila
  - ✓ Karlstads universitet – röd
  - ✓ Linköpings universitet – orange
  - ✓ Mittuniversitetet – ljusgrön
  - ✓ Linnéuniversitetet – mörkblå
  - ✓ Högskolan i Gävle - mörklila
- Läs mer: [Nätverk för vuxnas lärande systematiskt kvalitetsarbete](#)

Lärportalen

- Kollegialt lärande och utveckling av undervisningen
- Material inom en rad ämnen och områden
- Materialet är indelat i moduler som är framtagna i samarbete med forskare och sakkunniga runt om i landet
- Ni kan läsa nyskrivna artiklar, se undervisningsfilmer och lyssna på intervjuer med forskare inom pedagogik och didaktik
- Stöd för gemensam planering och uppföljning
- <https://larportalen.skolverket.se/>

Flexibla studieformer inom komvux

- Webbkurs med fokus på nätbaserat lärande inom komvux
- Kursen är uppbyggd i moduler
- Innehåller pod-avsnitt med lärare och forskare samt filmer med nationella och internationella forskare
- Innehållet har kvalitetsgranskats av bl.a. Andreas Fejes, Stefan Hrastinski och Pontus Wallin
- [Länk till utbildningen](#)

Studie- och yrkesvägledning i undervisningen på komvux

- [Finns i Lärportalen](#)
- Under utveckling – består av två delar men fler planeras framöver

Uppdrag om kvalitet och likvärdighet

Ökad kvalitet och likvärdighet

Skolverket kommer tillsammans med Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM), Skolinspektionen och Skolforskningsinstitutet genomföra insatser för att bidra till ökad kvalitet och likvärdighet i utbildningen som barn och elever får i förskola och skola. En del i detta arbete är att Skolverket och SPSM erbjuder skolhuvudmän att medverka i kvalitetsdialoger.

Skolhuvudmän erbjuds kvalitetsdialoger

Dialogerna inleds under hösten 2022.

Fram till hösten 2025 kommer alla skolhuvudmän att ha erbjudits en dialog.

Därefter kommer varje huvudman att erbjudas kvalitetsdialoger vartannat år.

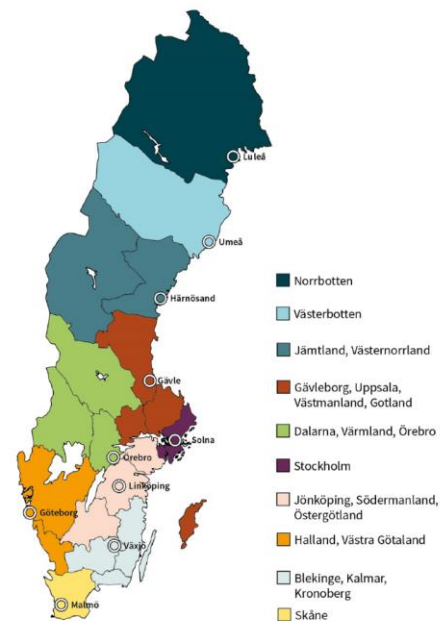

Skolverket får en regional organisation

Geografiska områden som de regionala kontoren kommer att arbeta inom

Läs mer på skolverket.se:

[Skolverkets regionala kontor](https://skolverket.se)

Mer information

Ökad kvalitet och likvärdighet i
förskola och skola

www.skolverket.se/kvalitetsdialoger

www.spsm.se/kvalitetsdialoger

Statsbidrag för komvux

- Lärcentrum
  - Ansökan 2023: 1 oktober – 1 november
- Kartläggning och validering
  - Ansökan 2023: 1 oktober – 1 november
- Regionalt yrkesvux
  - Redovisning 2022
  - Ansökan 2023
  - Ansökan 2024

Några aktuella publikationer

- [Elever och studieresultat i kommunal vuxenutbildning 2021](#)
- [Elever i komvux som särskild utbildning – 2021/22](#)
- [Sammanställning av regionala dialoger om vuxenutbildning 2022](#)
- [Så funkar apl – komvux som särskild utbildning och lärlingsutbildning](#)
- [Ta emot en yrkeselev – det kan vara din framtida medarbetare](#)
- [Så använder du ämnesplanerna – kommunal vuxenutbildning](#)

Några redovisningar av uppdrag

- [Uppdrag om kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning](#)
- [Uppdrag om yrkespaket för komvux som särskild utbildning](#)
- [Covid-19-pandemins påverkan på skolväsendet, delredovisning 4 – Komvux](#)
- [Kunskapsstappet inom svenska för invandrare](#)
- [Underlag för planering och dimensionering av utbildning](#)
- [Lärcentras möjligheter att bidra till kompetensförsörjning och livslångt lärande](#)
- [Uppdrag om förbättrat informationsutbyte mellan Arbetsförmedlingen och kommuner för att underlätta övergångar till studier](#)

...och några övriga länkar

- [Kommentarmaterial till läro-, kurs- och ämnesplaner](#)
- [Språkträning för anställda i välfärden](#)
- [Skolverkets webbaserade apl-handledarutbildning](#)
- [Rätt till sfi](#)
- [Examen, komvuxarbete och slutbetyg](#)
- [Mål, prioritering och urval inom komvux](#)
- [Nya föreskrifter från MYH \(MYHFS 2022:2\)](#) om vilka kurser den som vill få särskild behörighet till yrkeshögskolan har rätt att läsa

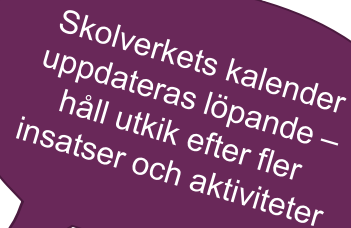
Hitta aktiviteter från Skolverket

- Konferenser, webinarier, workshops, nätverksträffar:

<https://www.skolverket.se/om-oss/kalender>

- Kurser och utbildningar:

<https://www.skolverket.se/skolutveckling/kurser-och-utbildningar>

Skolverkets kalender
uppdateras löpande –
håll utkik efter fler
insatser och aktiviteter

Håll dig uppdaterad via skolverket.se!

- [Prenumerera på skolverkets nyhetsbrev](#)
- [Sök publikationer](#)
- [Aktuella förändringar inom komvux](#)
- [Aktuella regeländringar](#)
- [Kontakta Skolverket](#)

Skolverket

AG Innehåll A-O L Lättläst Languages Q, Sök

Undervisning Skolutveckling Regler och ansvar För dig som ... Om oss

Start > Undervisning > Vuxenutbildningen > Aktuella förändringar inom kommunal vuxenutbildning (komvux)

Aktuella förändringar inom kommunal vuxenutbildning (komvux)

Här beskriver vi övergripande de största förändringarna som är aktuella inom komvux. Du hittar också länkar till fördjupad information. Innehållet uppdateras och revideras löpande.

[Ämnesbetyg och ny princip för betygssättning >](#)

[Sammanhållen utbildning för nyanlända vuxna >](#)

[Nya regler om kartläggning och validering inom komvux >](#)

[Nytt i läroplanens inledande delar 2022 >](#)

[Förenklad betygsskala i tre skolformsdelar >](#)

[Förändringar av kurser som införs 2021-2022 >](#)

[Motverka hedersrelaterat våld och förtryck inom komvux >](#)

Skolverket